



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, proti rozhodnutí ministra spravedlnosti č. j. MSP-12/2015-OT-OSV/5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 15. 10. 2015, č. j. 9 A 42/2015 – 21,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí proti shora označenému usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), jímž mu bylo přiznáno osvobození od soudních poplatků v rozsahu 90% výše poplatku, takže jeho poplatková povinnost spojená s řízením o žalobě činí 300 Kč. Žalobou se domáhá přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí ministra spravedlnosti. Zároveň požaduje, aby žalovanému bylo uloženo neprodleně vyhledat a poskytnout jím vyžádané informace bez nároku na úhradu nákladů vyhledávání.

[2] Soudní poplatek za žalobu zaplacen nebyl, stěžovatel požádal o osvobození od soudních poplatků. Městský soud žádosti vyhověl pouze z části, ve zbytku proto poplatková povinnost trvá.

[3] Usnesení městského soudu napadl stěžovatel kasační stížností, v níž s ním vyjádřil nesouhlas a vznesl i další námitky směřující obecně proti rozhodovací činnosti městského soudu i Nejvyššího správního soudu.

II. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[4] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána osobou k tomu oprávněnou, je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, důvody kasační stížnosti odpovídají důvodům podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Zdejší soud přezkoumal napadené usnesení městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, zkoumal při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[5] Nejvyšší správní soud netrval na zaplacení soudního poplatku a povinném zastoupení advokátem v řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatelova kasační stížnost nesměruje proti rozhodnutí městského soudu ve věci samé, či o jiném návrhu, jehož podání je spojeno s poplatkovou povinností (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 – 19).

[6] Stěžovatel se v řízení před městským soudem domáhal osvobození od soudních poplatků. To je možné při kumulativním splnění následujících podmínek, kdy v případě nesplnění byť jediné z nich nárok na osvobození není dán a soud žádost zamítne: (1.) účastník řízení (zde stěžovatel) doloží, že nemá dostatečné prostředky, (2.) návrh zjevně nemůže být neúspěšný, a jak dále dovodila judikatura (3.), nejedná se o svévolný (šikanózní) návrh (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2014, č. j. 9 As 91/2014 – 13, či ze dne 26. 6. 2014, č. j. 9 As 126/2014 – 12). Nejvyšší správní soud se při tom zaměřil na naplnění podmínky pod bodem (3.) bez ohledu na to, pro které důvody městský soud žádosti o osvobození od soudních poplatků vyhověl jen z části, a to s ohledem na dále uvedené.

[7] Nejvyšší správní soud i krajské soudy evidují stovky stěžovatelových žádostí a návrhů. Pouhá skutečnost, že vede tak ohromné množství sporů ještě neznamená, že by jeho žádostem a návrhům nemělo být vyhověno. Klíčové je, že se přímo nedotýkají jeho životní sféry, jsou vedeny stereotypně a jsou uplatňovány stejné nebo obdobné argumenty, které byly soudy již mnohokrát zodpovězeny. Jeho žalobní a kasační námitky často ani nedosahují kvality konstruktivních námitek, jak předpokládá s. ř. s., ale jde o obecné výtky a výhrady k vedenému řízení i obecně k fungování soudnictví v České republice.

[8] Předmět nyní posuzovaného řízení se žádným způsobem neliší od stovky jiných. Tento spor není takového charakteru, aby se bezprostředně dotýkal stěžovatelovy životní sféry, když se týká žádosti o informace, které s žalobcem nijak přímo nesouvisí (požaduje např. informace o tom, kdo tiskne na obálku typu I. pokyn „výhradně jen adresátovi“; o počtu osob osvobozených od soudních poplatků; o procentním poměru soudních řízení zastavených pro nezaplacení soudního poplatku či o tom, v jakém nákladu byla vydána příručka „Stručný soudní průvodce“). Netýká se přímo jeho majetku, životních podmínek či jiných podobných záležitostí. Smyslem podané žaloby tak není ochrana jeho práv, ale samotné vedení sporu. Takové spory má bezesporu právo vést, neexistuje však žádný důvod pro to, aby náklady na jejich vedení hradil, byť i částečně, namísto stěžovatele stát (k

pokračování

tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 7. 2014, č. j. 9 As 158/2014 – 10). Institut osvobození od soudních poplatků nemá v žádném případě sloužit ke svévolnému vedení sporů o věcech nikterak se nedotýkajících životní sféry navrhovatele. Nemajetnost totiž nemůže být sama o sobě důvodem, aby se nemajetná osoba mohla volně a bez jakýchkoliv omezení realizovat v podávání četných podání k soudu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 – 66, a ze dne 12. 7. 2012, č. j. 5 Ans 10/2012 – 26).

[9] Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji dle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. zamítl. O věci při tom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[10] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterých nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení o kasační stížnosti žádné náklady.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. prosince 2015

JUDr. Radan Malík
předseda senátu